

ปัจจัยพยากรณ์การตัดสินใจฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 แก่เด็ก 6 เดือนถึง 4 ปี ของผู้ปกครองในเขตตำบลน้ำก่ำ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

เสกสรรค์ จันทนะ*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพยากรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการตัดสินใจฉีดวัคซีนโรคโควิด-19 แก่เด็ก 6 เดือนถึง 4 ปี ที่สนใจต่อโรคโควิด-19 และต่อวัคซีนโรคโควิด-19 ระดับแรงจูงใจในการป้องกันโรคโควิด-19 และปัจจัยพยากรณ์การตัดสินใจฉีดวัคซีนโรคโควิด-19 แก่เด็ก 6 เดือนถึง 4 ปี ของผู้ปกครองในเขตตำบลน้ำก่ำ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปกครองเด็กอายุ 6 เดือน ถึง 4 ปี จำนวน 371 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ สถิติ Logistic Regression Analysis

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 72.50 มีอายุระหว่าง 25-34 ปี ร้อยละ 32.10 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 46.10 กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 68.70 ตัดสินใจให้เด็กในปกครองฉีดวัคซีนโรคโควิด-19 ระดับที่สนใจต่อโรคโควิด-19 และต่อวัคซีนโรคโควิด-19 ของผู้ปกครองเด็ก 6 เดือนถึง 4 ปี อยู่ในระดับปานกลางและดี ตามลำดับ ระดับการรับรู้ความรุนแรงของโรคติดเชื้อโควิด-19 ระดับการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคโควิด-19 และระดับความคาดหวังในประสิทธิผลของการตอบสนองในการป้องกันโรคติดเชื้อโควิด-19 อยู่ในระดับปานกลาง ปานกลาง และดีตามลำดับ ปัจจัยพยากรณ์การตัดสินใจฉีดวัคซีนโรคโควิด-19 แก่เด็ก 6 เดือนถึง 4 ปี ของผู้ปกครอง ได้แก่ ระดับการศึกษา ($OR_{adj}=1.88, 95\%CI: 1.12-3.16$)

คำสำคัญ: การตัดสินใจ, โรคโควิด-19, วัคซีน

* โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่ง

Corresponding author: Seksan Chantana Email: SeksanChantana44@gmail.com

Received 03/04/2023

Revised 01/05/2023

Accepted 30/05/2023

FACTORS PREDICTING DECISION-MAKING REGARDING COVID-19 VACCINES FOR CHILDREN BETWEEN 6 MONTHS TO 4 YEARS OLD AMONG PARENTS IN NUMKUM SUB-DISTRICT, THATPHANOM DISTRICT, NAKHONPHANOM PROVINCE

*Seksan Chantana**

ABSTRACT

This predictive research aimed to study the decision making on covid-19 vaccination for the children between 6 months to 4 years old, the attitudes toward COVID-19 disease and vaccines, the level of motivation to COVID-19 prevention, and factors predicting parental decision-making regarding covid-19 vaccines for children between 6 months to 4 years old among parents in Numkum sub-district, Thatphanom district, Nakhonphanom province. 371 parents with the children between 6 months to 4 years old were enrolled in the study. Data was collected by the questionnaire. Data were analyzed using descriptive statistics and inferential statistics, stepwise multiple regression.

The results found that 72.50% of participants were female, 32.10% were between the ages of 25-34 years, 46.10% had received high school education. 68.70% of participants intend to vaccination their children. The level of the attitudes toward COVID-19 disease and vaccines were moderate, moderate and good, respectively. Factor predicting decision making regarding covid-19 vaccines for children between 6 months to 4 years old among parents was education (OR adj=1.88, 95%CI: 1.12-3.16).

Keywords: decision making, coronavirus diseases 2019, vaccines

* Bantoo subdistrict health promotion hospital, Nakornphanom province

ภูมิหลังและเหตุผล (Background and rationale)

ไวรัสโคโรนา 2019 แพร่ระบาดไปทั่วโลก องค์การอนามัยโลกได้ประกาศเป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศในวันที่ 30 มกราคม 2563 การฉีดวัคซีนในผู้คนจำนวนมากจะช่วยป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสไม่ให้แพร่กระจายไปสู่คนจำนวนมาก มีการศึกษาที่ผ่านมาว่าวัคซีนที่มีประสิทธิภาพจะช่วยลดการแพร่ระบาดของโรคได้¹ แต่ส่วนสำคัญนอกจากวัคซีนที่มีประสิทธิภาพคือการที่ประชาชนให้การยอมรับและรับวัคซีน ซึ่งจากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่ายังมีประชาชนที่ประสงค์ไม่รับวัคซีน โดยเฉพาะกลุ่ม อายุ 6 เดือน ถึง 4 ปี ที่ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือไม่ให้นำบุตรหลานฉีดวัคซีนดังกล่าว²

รายงานสถานการณ์ให้บริการฉีดวัคซีนโควิด 19 ประจำสัปดาห์ที่ 6 ของปี 2566 วันที่ 6 - 10 กุมภาพันธ์ 2566 พบว่า ผู้ที่ได้รับวัคซีนสะสม ตั้งแต่วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2564-10 กุมภาพันธ์ 2566 ทั้งหมด 146,590,102 โดส โดยเข็มที่ 1 ถึงเข็มที่ 4 คิดเป็นความครอบคลุมการได้รับวัคซีน ร้อยละ 82.8, 77.8, 39.2 และ 9.4 ตามลำดับ³ และจากรายงานการให้บริการวัคซีนของจังหวัดนครพนม (23 ธันวาคม 2565) พบว่ามีประชาชนมาฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 เข็มที่ 1-6 คิดเป็นร้อยละ 76.46, 71.55, 31.41, 3.74, 0.34 และ 0.01 ตามลำดับกลุ่ม

เด็ก 6 เดือน ถึง 4 ปี ฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 เข็มที่ 1 ร้อยละ 0.98 ซึ่งยังไม่บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้โดยเฉพาะกลุ่มเด็ก 6 เดือน ถึง 4 ปี ยังพบว่ายังมีหลายตำบลในเขตอำเภอธาตุพนมที่มีผลการดำเนินงานเป็นศูนย์ ตำบลน้ำก่ำ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม เป็นหนึ่งตำบลในจำนวนนั้นที่การได้รับวัคซีนยังไม่บรรลุเป้าหมาย ถึงแม้ว่าโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหูกี้ได้วางแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการการให้วัคซีนโควิด 19 แก่ประชาชนในเขตรับผิดชอบประกอบด้วย การจัดการฐานข้อมูลเพื่อค้นหาประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่และยังไม่ได้รับวัคซีน เพื่อชักชวนให้เข้ารับการฉีดวัคซีน การทำงานร่วมกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเดินเคาะประตู สื่อสารให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ บอกเล่าประสบการณ์การได้รับวัคซีน รวมถึงการรณรงค์เชิญชวนประชาชนลงทะเบียนรับวัคซีนผ่าน อสม. นอกจากนี้ยังมีการประสานงานกับภาคส่วนต่าง ๆ เช่น ฝ่ายปกครอง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ชมรม/สมาคม ภาคเอกชน เพื่อนำประชาชนมาฉีดวัคซีนให้ได้มากที่สุด นอกจากนี้ ยังมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับประชาชนเข้ามารับการฉีดวัคซีน โดยเฉพาะในกลุ่มเด็ก 6 เดือนถึง 4 ปี ถึงแม้จะมีการชักชวนให้ผู้ปกครองนำเด็กมารับการฉีดวัคซีนผ่านหลายกลยุทธ์แต่ก็ยังคงพบว่าความครอบคลุมของวัคซีนโควิด 19 ในกลุ่มเด็ก 6 เดือน ถึง

4 ปี ยังไม่บรรลุเป้าหมาย การศึกษาวิจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 แก่เด็ก 6 เดือนถึง 4 ปี ของผู้ปกครองในเขตตำบลน้ำก่า อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม จะช่วยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงสาธารณสุขใช้วางแผนในการระดมฉีดวัคซีนให้กับประชาชนตามกลุ่มเป้าหมายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา (Objective)

1. เพื่อศึกษาการตัดสินใจฉีดวัคซีนโรคโควิด-19 แก่เด็ก 6 เดือนถึง 4 ปี ของผู้ปกครองในเขตตำบลน้ำก่า อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม
2. เพื่อศึกษาทัศนคติต่อโรคโควิด-19 และต่อวัคซีนโรคโควิด-19 ของผู้ปกครองเด็ก 6 เดือนถึง 4 ปี ในเขตตำบลน้ำก่า อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม
3. เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการป้องกันโรคโรคโควิด-19 ของผู้ปกครองเด็ก 6 เดือนถึง 4 ปี ในเขตตำบลน้ำก่า อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม
4. เพื่อศึกษาปัจจัยพยากรณ์ต่อการตัดสินใจฉีดวัคซีนโรคโควิด-19 แก่เด็ก 6 เดือนถึง 4 ปี ของผู้ปกครองในเขตตำบลน้ำก่า อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

วิธีการศึกษา (Method)

รูปแบบการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพยากรณ์ (Predictive Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

ผู้ปกครองเด็กอายุ 6 เดือน ถึง 4 ปี จำนวน 371 คน

เกณฑ์การคัดเลือกเข้า (inclusion criteria)

1. ผู้ปกครองเด็ก 6 เดือนถึง 4 ปี เขตตำบลน้ำก่า อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม
2. อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดนครพนมระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปีขึ้นไป
3. สามารถอ่านและเข้าใจภาษาไทยได้ดี
4. สม่ครใจให้ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือ จำนวนประชากรทั้งหมด จำนวน 371 คน ในเขตตำบลน้ำก่า อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ รายได้ อาชีพ หลัก ระดับการศึกษา สถานภาพ จำนวนบุตร

และการตัดสินใจฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 แก่เด็ก 6 เดือนถึง 4 ปี ของผู้ปกครอง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่อโรคโควิด-19 และทัศนคติต่อวัคซีนโรคโควิด-19 ของผู้ปกครองเด็ก 6 เดือนถึง 4 ปี จำนวน 13 ข้อ เป็นแบบการวัดประเมินค่า 5 ระดับ ตามแนวของ Likert⁴

การแปลผลพิจารณาค่าเฉลี่ยของผลรวมทั้ง 13 ข้อ ตามเกณฑ์การให้คะแนนของ Best⁵ (1981) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ทัศนคติต่อโรคโควิด-19 อยู่ในระดับน้อยมาก

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ทัศนคติต่อโรคโควิด-19 อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ทัศนคติต่อโรคโควิด-19 อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ทัศนคติต่อโรคโควิด-19 อยู่ในระดับดี

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ทัศนคติต่อโรคโควิด-19 อยู่ในระดับดีมาก

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามด้านแรงจูงใจในการป้องกันโรคโควิด-19 ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจฉีดวัคซีนป้องกันโรค จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบการวัดประเมินค่า 5 ระดับ ตามแนวของ Likert⁴

การแปลผลพิจารณาค่าเฉลี่ยของผลรวมทั้ง 20 ข้อ ตามเกณฑ์การให้คะแนนของ Best⁵ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง การรับรู้อยู่ในระดับน้อยมาก

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง การรับรู้อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง การรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง การรับรู้อยู่ในระดับดี

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง การรับรู้อยู่ในระดับดีมาก

ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability)

1. การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index: IOC) พบว่าทุกข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหามากกว่า 0.60

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้นำไปหาค่าความเที่ยงกับกลุ่มตัวอย่างจากประชาชนผู้ปกครองเด็กอายุ 6 เดือน ถึง 4 ปี ตำบลฝั่งแดง อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม จำนวน 30 คน พบว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบสอบถาม 1) ทัศนคติต่อโรคโควิด-19 และทัศนคติต่อวัคซีนโรคโควิด-19 และ 2) แรงจูงใจในการป้องกันโรคโควิด-19 อยู่ที่ 0.96 และ 0.91 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในตำบลน้ำก่ำ ทั้ง 3 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และตัวแทนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับโครงการวิจัย วัตถุประสงค์ ขั้นตอน กระบวนการ รายละเอียดการเก็บข้อมูลของแบบสอบถาม และตลอดจนขั้นตอนการขอความยินยอมจากกลุ่มตัวอย่าง

2. เจ้าหน้าที่ดำเนินการแนะนำรายละเอียดของโครงการวิจัยวัตถุประสงค์ ประโยชน์และผลกระทบที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการวิจัย และขอความยินยอมเข้าร่วมวิจัยจากอาสาสมัคร

3. การแจกและเก็บแบบสอบถาม ดำเนินการเก็บผลจากกลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถามทุกฉบับ

4. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลแสดงผลเป็น ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และหาความสัมพันธ์ระหว่าง

ปัจจัยแต่ละด้านกับกระบวนการตัดสินใจโดยใช้ สถิติ Logistic Regression Analysis กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม เลขที่โครงการ REC 005/66

ผลการศึกษา (Results)

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 72.50 มีอายุระหว่าง 25-34 ปี ร้อยละ 32.10 รายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 65.20 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 46.10 สถานภาพ คู่ ร้อยละ 79.50 จำนวนบุตรหลานในความดูแลอายุ 6 เดือน ถึง 4 ปี (ไม่ถึง 5 ปี) จำนวน 1 คน ร้อยละ 69.50 ผู้ปกครองได้รับวัคซีนป้องกันโควิด-19 2 เข็ม ร้อยละ 44.70 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะประชากรและการตัดสินใจฉีดวัคซีนโรคโควิด-19

ปัจจัย	ไม่ฉีด (คน)	ฉีด (คน)	Odds ratio	95% CI)	p-value
เพศ					
ชาย	32	70	1.00		
หญิง	84	185	1.00	0.61-1.64	0.97
อายุ					
<34 ปี	51	98	1.00		
35-54 ปี	45	101	1.16	0.71-1.90	
55 ปีขึ้นไป	20	56	1.45	0.79-2.68	0.47
ระดับการศึกษา					
ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	29	106	1.00		
ปริญญาตรีขึ้นไป	87	149	2.13	1.30-3.47	0.002

2. การรับวัคซีน

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 68.70 ตัดสินใจให้เด็กในปกครองฉีดวัคซีนโรคโควิด-19 ในขณะที่ร้อยละ 31.30 ยังไม่ตัดสินใจให้เด็กในปกครองฉีดวัคซีนโรคโควิด-19

3. ทักษะคิดต่อโรคโควิด-19 และต่อวัคซีนโรคโควิด-19 ด้านประสิทธิภาพของผู้ปกครองเด็ก 6 เดือนถึง 4 ปี

ทักษะคิดต่อโรคโควิด-19 อยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 0.80 ระดับปานกลาง ร้อยละ 61.50 ระดับดี ร้อยละ 37.70 ตามลำดับ ส่วนระดับทักษะคิดต่อวัคซีนโรคโควิด-19 อยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 2.20 ระดับปานกลาง ร้อยละ 42.60 ระดับดี ร้อยละ 55.00 และระดับดีมาก ร้อยละ 0.20 ตามลำดับ

4. แรงจูงใจในการป้องกันโรคที่มีผลต่อการตัดสินใจฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 แก่เด็ก 6 เดือน ถึง 4 ปี ของผู้ปกครอง

ระดับการรับรู้ความรุนแรงของโรคโควิด-19 อยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 2.20 ระดับปานกลาง ร้อยละ 49.10 ระดับดี ร้อยละ 40.70 และระดับดีมาก ร้อยละ 8.10 ตามลำดับ ระดับการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการติดโรคโควิด-19 อยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 3.50 ระดับปานกลาง ร้อยละ 57.70 ระดับดี ร้อยละ 34.80 และระดับดีมาก ร้อยละ 3.80 ตามลำดับ ระดับความคาดหวังในประสิทธิภาพของการตอบสนองในการป้องกันโรคโควิด-19 อยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 1.10 ระดับปานกลาง ร้อยละ 28.00 ระดับดี

ร้อยละ 60.60 และระดับดีมาก ร้อยละ 10.20 ตามลำดับ

5. ปัจจัยพยากรณ์การตัดสินใจฉีดวัคซีนโรคโควิด-19 แก่เด็ก 6 เดือน ถึง 4 ปี ของผู้ปกครองในเขตตำบลน้ำก่ำ อำเภอธัญพนม จังหวัดนครพนม

จากการวิเคราะห์แบบตัวแปรเดียวพบว่า มี 2 ปัจจัยที่มีผลอย่างมีนัยสำคัญกับการตัดสินใจฉีดวัคซีนโรคโควิด-19 แก่เด็ก 6 เดือนถึง 4 ปี ของผู้ปกครองในเขตตำบลน้ำก่ำ อำเภอธัญพนม จังหวัดนครพนม ได้แก่

ระดับการศึกษา ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าจะตัดสินใจให้เด็กฉีดวัคซีนโควิด 19 มากกว่า 2.13 เท่า (OR=2.13, 95%CI: 1.30-3.47) (ตารางที่ 1) การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการติดโรคโควิด-19 ผู้ปกครองที่มีระดับระดับดี/ดีมากจะตัดสินใจให้เด็กฉีดวัคซีนโควิด 19 มากกว่า (OR=1.74, 95%CI: 1.11-2.71) (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพยากรณ์การตัดสินใจฉีดวัคซีนโรคโควิด-19 การวิเคราะห์แบบปัจจัยเดียว

ปัจจัย	ไม่ฉีด (คน)	ฉีด (คน)	Odds ratio	95% CI	p-value
ทัศนคติต่อโรคโควิด-19					
ระดับน้อย/น้อยมาก/ปานกลาง	80	151	1.00		
ระดับดี/ดีมาก	36	104	1.53	0.96-2.43	0.073
ทัศนคติต่อวัคซีนโควิด-19					
ระดับน้อย/น้อยมาก/ปานกลาง	60	109	1.00		
ระดับดี/ดีมาก	56	146	1.43	0.92-2.23	0.108
การรับรู้ความรุนแรงของโรคโควิด-19					
ระดับน้อย/น้อยมาก/ปานกลาง	72	164	1.00		
ระดับดี/ดีมาก	44	91	0.90	0.57-1.43	0.677
การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการติดโรคโควิด-19					
ระดับน้อย/น้อยมาก/ปานกลาง	57	91	1.00		
ระดับดี/ดีมาก	59	164	1.74	1.11-2.71	0.015
ความคาดหวังในประสิทธิผลของการตอบสนองในการป้องกันโรคโควิด-19					
ระดับน้อย/น้อยมาก/ปานกลาง	40	66	1.00		
ระดับดี/ดีมาก	76	189	1.53	0.93-2.42	0.090

เมื่อใช้ปัจจัยทั้ง 2 ที่พบในการวิเคราะห์ตัวแปรเชิงเดี่ยวซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการตัดสินใจฉีดวัคซีนโรคโควิด-19 แก่เด็ก 6 เดือนถึง 4 ปีของผู้ปกครอง มาเป็นตัวแปรอิสระในการวิเคราะห์แบบหลายตัวแปร ผลการศึกษา

พบว่า ระดับการศึกษา ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าจะตัดสินใจให้เด็กฉีดวัคซีนโควิด 19 มากกว่า 1.88 เท่า (OR=1.88, 95% CI: 1.12-3.16) (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยพยากรณ์การตัดสินใจฉีดวัคซีนโรคโควิด-19 โดยใช้ multivariate logistic regression

ปัจจัย	Adjusted OR	95% CI)	p-value
การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการติดโรคโควิด-19			
ระดับน้อย/น้อยมาก/ปานกลาง	1.00		
ระดับดี/ดีมาก	.699	.436-1.122	.138
ระดับการศึกษา			
ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	1.00		
ปริญญาตรีขึ้นไป	1.88	1.12-3.16	0.016

วิจารณ์ (Discussions)

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 68.70 มีความต้องการรับวัคซีน สอดคล้องกับการศึกษาของ พีรวัดมันน์ ตระกูลทวิสุข⁶ พบว่ากลุ่มตัวอย่างสนใจเข้ารับการฉีดวัคซีน ร้อยละ 63.1 และการศึกษาของ ยุพเรศ พญาพรหม และคณะ⁷ พบว่าอัตราการยอมรับวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ของประชาชนคิดเป็นร้อยละ 41.10

การนำเสนอข้อมูลรายงานจำนวนผู้ป่วยและจำนวนผู้เสียชีวิตจากโรคโควิด-19 ตามสื่อต่าง ๆ ลดลง ส่งผลให้ผู้ปกครองลด

ความตระหนักหรือความวิตกกังวลต่อโรคโควิด-19 ประกอบกับอัตราการเสียชีวิตจากโรคโควิด-19 จะเกิดกับผู้สูงอายุและผู้ป่วยโรคเรื้อรัง^{8,9} อาจทำให้ผู้ปกครองไม่เห็นความจำเป็นในการฉีดวัคซีนโควิด-19 การเจ็บป่วยด้วยโรคโควิด-19 ในเด็กส่วนใหญ่จะมีอาการไม่รุนแรงหรือไม่มีอาการเลยและพบน้อยมากที่เด็กติดเชื้อแล้วมีอาการรุนแรงและต้องรับการรักษาในหอผู้ป่วยวิกฤตหรือใช้เครื่องช่วยหายใจ แต่อย่างไรก็ตาม เด็กก็มีแนวโน้มที่จะเกิดอาการรุนแรงหรือมีภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงได้ หากผู้ป่วยเด็กคนนั้นมีภาวะอ้วน

เป็นโรคเบาหวาน โรคหอบหืด โรคหัวใจพิการ แต่กำเนิด โรคพันธุกรรมเมตาบอลิก หรือภาวะผิดปกติทางระบบประสาท¹⁰

อีกปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจให้เด็กในปกครองฉีดวัคซีนโรคโควิด-19 คือ การชักชวนประชาชนให้เข้ารับบริการฉีดวัคซีนโรคโควิด-19 ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านโดยการเดินเคาะประตูบ้านสื่อสารให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ บอกเล่าประสบการณ์การได้รับวัคซีน รวมถึงการรณรงค์เชิญชวนประชาชน ลงทะเบียนรับวัคซีนผ่าน อสม. หรือ โรงพยาบาล และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ส่งผลให้ประชาชนตัดสินใจเข้ารับบริการฉีดวัคซีนโรคโควิด-19 มากขึ้น¹¹

ระดับทัศนคติต่อโรคโควิด-19 และวัคซีนโรคโควิด-19 ของผู้ปกครองเด็ก 6 เดือนถึง 4 ปี ในเขตตำบลน้ำก่า อำเภอธาดุพนม จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับปานกลางและดี ตามลำดับ ระดับทัศนคติต่อโรคโควิด-19 ของกลุ่มตัวอย่างยังมีทัศนคติที่ไม่ถูกต้องในบางประเด็น เช่น เด็กไม่จำเป็นต้องล้างมือหากมีการสัมผัสสิ่งของนอกบ้านเพียงเล็กน้อย และเด็กเล็กอยู่บ้านไม่ได้ออกไปไหนมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อโควิด-19 ต่ำ ซึ่งทัศนคติเกี่ยวกับโรคที่อยู่ในระดับปานกลางทำให้การตัดสินใจให้เด็กในปกครองฉีดวัคซีนโรคโควิด-19 อยู่ในระดับต่ำ ส่วนระดับทัศนคติต่อวัคซีนโรคโควิด-19 ด้านประสิทธิภาพอยู่ในระดับดี การที่กลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลที่ว่า

การได้รับวัคซีนโควิด-19 จะช่วยลดความรุนแรงและการเสียชีวิตจากการติดเชื้อโควิด-19 และบางส่วนเกิดขึ้นกับตัวเองซึ่งหลังจากการได้รับวัคซีนโควิด-19 แล้วมีการติดเชื้อด้วยอาการที่ไม่รุนแรง รวมทั้งข้อมูลจากเพื่อนบ้านส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อวัคซีนโรคโควิด-19 ด้านประสิทธิภาพสอดคล้องกับการศึกษาของจิราพร บุญโท¹² กลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อว่าโรคโควิด-19 เป็นโรคไม่ร้ายแรง ร้อยละ 56.45 ความเชื่อว่าโรคโควิด-19 ไม่ต้องฉีดวัคซีนป้องกัน ร้อยละ 70.00 และมีความเชื่อว่าวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ป้องกันโรคได้ดีร้อยละ 52.10

แรงจูงใจในการป้องกันโรคที่มีผลต่อการตัดสินใจฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 แก่เด็ก 6 เดือนถึง 4 ปี ของผู้ปกครองในเขตตำบลน้ำก่า อำเภอธาดุพนม จังหวัดนครพนม พบว่า ระดับการรับรู้ความรุนแรงของโรคติดเชื้อโควิด-19 อยู่ในระดับปานกลาง การระบาดของโรคโควิด-19 ที่เริ่มมาจากปี 2563 และมีความรุนแรงมา ในช่วงปี 2564-2565 มีจำนวนผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตทั่วโลกและในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก มีการสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับโรคโควิด-19 ในทุกช่องทาง ทำให้กลุ่มตัวอย่างได้รับทราบถึงความรุนแรงของโรค แต่ก็ยังมีกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 20.20 ที่ยังมีระดับการรับรู้ความรุนแรงของโรคติดเชื้อโควิด-19 ซึ่งเหตุผลอาจจะมาจากช่วงที่ทำการศึกษาโรคโควิด-19 ได้กลายเป็นโรคประจำถิ่นไปแล้ว และ

จำนวนผู้เสียชีวิตจากโรคโควิด-19 ในเขต
อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ในระหว่าง
ปี 2563-2566 จำนวน 16 ราย¹³ ทำให้กลุ่ม
ตัวอย่างบางส่วนยังคงมีความเชื่อว่าโรคโค
วิด-19 เป็นโรคที่ไม่มีความรุนแรง ส่วนระดับ
การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคโควิด-19
นั้น อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจาก
สถานการณ์ปัจจุบันโรคโควิด-19 ได้ถูก
กำหนดให้เป็นโรคประจำถิ่น ทุกคนมีความ
เสี่ยงที่จะได้รับเชื้อโรคเท่ากันซึ่งแตกต่างจาก
การระบาดในช่วงปี 2563-2565 ที่มีกา
รกำหนดพื้นที่เสี่ยง การประเมินภาวะเสี่ยงต่อ
การติดเชื้อโรคสามารถทำได้ง่าย นอกจากนี้
ยังเกี่ยวข้องกับทัศนคติของผู้ปกครองที่ว่าเด็ก
เล็กอยู่บ้านไม่ได้ออกไปไหน มีความเสี่ยงต่อ
การติดเชื้อโควิด-19 ต่ำ สอดคล้องกับ
การศึกษาของ กมลพร แพทย์ชีพ และคณะ¹⁴
พบว่าค่าเฉลี่ยของการรับรู้ความเสี่ยงของโรค
โควิด-19 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนระดับ
ความคาดหวังในประสิทธิผลของการ
ตอบสนองในการป้องกันโรคติดเชื้อโควิด-19
อยู่ในระดับดี เนื่องจากปัจจุบันมีผู้ได้รับวัคซีน
จำนวนมากทั้งในระดับอำเภอ และตำบล
รวมทั้งผู้ปกครองบางส่วนที่ได้รับวัคซีนพร้อม
ทั้งป่วยด้วยโรคโควิด-19 มาแล้ว ทำให้มี
ประสบการณ์ว่าวัคซีนโควิด-19 ไม่มี
ผลข้างเคียงที่เป็นอันตรายและสามารถลด
ความรุนแรงของโรคได้ รวมทั้งการรณรงค์ให้
ประชาชนฉีดวัคซีนโควิด-19 ในช่วงที่ผ่านมี
การให้ข้อมูลผ่านสื่อต่าง ๆ จนทำให้

ประชาชนเข้าใจข้อมูลที่ถูกต้องของวัคซีนโค
วิด-19 ชนิดวัคซีนโควิด-19 ที่สามารถเลือกได้
โดยเฉพาะในเข็มกระตุ้น รวมทั้งข้อมูล
ประสิทธิภาพของวัคซีนโควิด-19 ส่งผลให้
ระดับความคาดหวังในประสิทธิผลของการ
ตอบสนองในการป้องกันโรคติดเชื้อโควิด-19
ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับดี

จากการวิเคราะห์แบบตัวแปรเดียว
พบว่า มี 2 ปัจจัยที่มีผลอย่างมีนัยสำคัญกับ
การตัดสินใจฉีดวัคซีนโรคโควิด-19 แก่เด็ก 6
เดือนถึง 4 ปี ของผู้ปกครองในเขตตำบล
น้ำก่ำ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม
ได้แก่ ระดับการศึกษาและการรับรู้โอกาส
เสี่ยงของการติดเชื้อโรคโควิด-19 และเมื่อใช้
ปัจจัยทั้ง 2 ที่พบในการวิเคราะห์ตัวแปร
เชิงเดียวซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติกับการตัดสินใจฉีดวัคซีนโรคโควิด-
19 แก่เด็ก 6 เดือนถึง 4 ปี ของผู้ปกครอง มา
เป็นตัวแปรอิสระในการวิเคราะห์แบบหลาย
ตัวแปร ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษา
เป็นปัจจัยพยากรณ์การตัดสินใจฉีดวัคซีนโรค
โควิด-19 การศึกษาที่แตกต่างกันทำให้การ
รับรู้ข้อมูล การเข้าถึงแหล่งข้อมูล ที่
หลากหลาย การวิเคราะห์ ประสพการณ์ การ
เรียนรู้ ความคิด ทัศนคติต่างกัน จึงส่งผลให้
การตัดสินใจแตกต่างกัน สอดคล้องกับ
การศึกษาที่ผ่านมา^{15,16} พบว่า ปัจจัยระดับ
การศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจ
ยอมรับวัคซีนโรคโควิด-19 ที่แตกต่างกัน

ข้อยุติ (Conclusions)

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 68.70 ตัดสินใจให้เด็กในปกครองฉีดวัคซีนโรคโควิด-19 ทัศนคติต่อโรคโควิด-19 และต่อวัคซีนโรคโควิด-19 ด้านประสิทธิภาพของผู้ปกครองเด็ก 6 เดือนถึง 4 ปี ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางและดี ระดับการรับรู้ความรุนแรงของโรคติดเชื้อโควิด-19 ระดับการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคโควิด-19 และระดับความคาดหวังในประสิทธิผลของการตอบสนองในการป้องกันโรคติดเชื้อโควิด-19 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ปานกลาง และดีตามลำดับ ปัจจัยที่มีผลอย่างมีนัยสำคัญกับการตัดสินใจฉีดวัคซีนโรคโควิด-19 แก่เด็ก 6 เดือนถึง 4 ปีของผู้ปกครองพบว่า ระดับการศึกษา เป็น

ปัจจัยพยากรณ์การตัดสินใจฉีดวัคซีนโรคโควิด-19

ข้อเสนอแนะ (Recommendations)

ควรมีการศึกษวิจัยเชิงคุณภาพ ให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกและสามารถนำมาวางแผนแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่ทำให้ประชาชนไม่ยอมรับวัคซีนโควิด-19

สถานะองค์ความรู้ (Body of knowledge)

คุณลักษณะส่วนบุคคล ทัศนคติ และแรงจูงใจส่งผลให้บุคคลเข้ารับบริการสุขภาพ ผลการศึกษานี้พบว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพานบุตรหลานไปรับการฉีดวัคซีน

เอกสารอ้างอิง (References)

1. Sawaspanitch S. Factors affecting decision to vaccinate against the Covid-19 among public in Bang Lamung district, Chonburi Province. *Thai Journal of Pharmacy Practice* 2023; 16(2): 412-420. [in Thai].
2. Galanis P, Vraka I, Siskou O, Konstantakopoulou O, Katsiroumpa A, Kaitelidou D. Willingness, refusal and influential factors of parents to vaccinate their children against the COVID-19: a systematic review and meta-analysis. *Preventive Medicine* 2022; 15: 1-19.
3. Department of disease control. COVID-19 vaccine updates [online] 2022 [cited 2023 Feb 5]; Available from <https://ddc.moph.go.th/vaccine/covid19/getFiles/9/1676364714762.pdf>. [in Thai].
4. Likert R. A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology* 1932; 140: 1-55.

5. Best JW. **Research in Education**. 4th ed. New Jersey: Prentice- Hall Inc.; 1981
6. Trakultaweasuk P. Factors of Influence COVID-19 Vaccine Intent and Vaccine's Concerns Among Hospital Staffs. **Journal of Research and Health Innovative Development** 2022; 3(1): 47-57. [in Thai].
7. Payaprom Y, Tantipong H, Manasatchakun P, Khamchai S, Chandeekeawchakool S. COVID-19 Vaccine Acceptance from the Perspective of People Living in Northern Thailand:A Mixed Methods Research. **Nursing Journal CMU** 2022; 49(2): 41-54. [in Thai].
8. Roncon L, Zuin M, Rigatelli G, Zuliani G. Diabetic patients with COVID-19 infection are at higher risk of ICU admission and poor short-term outcome. **J Clin Virol** 2020; 127: 1-5.
9. Zhang J, Wu J, Sun X, Xue H, Shao J, Cai W, Jing Y, Yue M, Dong C. Association of hypertension with the severity and fatality of SARS-CoV-2 infection: A meta-analysis. **Epidemiol Infect** 2020; 148: 1-7.
10. Kuewong G. The COVID-19: Nursing practice for pediatric patients. **Journal of Nursing Science & Health** 2020; 43(3): 1-11. [in Thai].
11. Mapa D. Factors influence the covid-19 vaccination invitation among village health volunteer. **Community Health Development Quarterly Khon Kaen University** 2022; 10(4): 385-399. [in Thai].
12. Boontho J. Factors associated with the decision to receive COVID-19 vaccination among patients with chronic diseases at Somdejprabuddhalertla Hospital, Samutsongkhram province, Thailand. **Disease Control Journal** 2022; 48(1): 22-32. [in Thai].
13. Thatphanom crown prince hospital. **The situation of coronavirus infection 2019 in Thatphanom province**. Unpublished manuscript; 2023. [in Thai].
14. Patcheep K, Chueahor K, Thanabunpuang P, Wongsawang N. Predictors of Decision-Making to Get the Covid-19 Vaccines among People in the Fifth Health Region. **Journal of Health and Nursing Research** 2023; 39(1): 1-11. [in Thai].
15. Aunyingcharoen P. Factors affecting the decision making on Covid-19

- vaccination among population in Ampher Songphenong, Suphanburi province. **Journal of environmental and community health** 2022; 7(1): 158-169. [in Thai].
16. Jehmama K, Wani N, Nawsuwan K, Singweratham N. Factors affecting covid-19 vaccine third dose the people in area of Lumlong District, Na Thawi District, Songkhla Province. **Journal of Council of Community Public Health** 2022; 4(3): 22-31. [in Thai].